

* موضوع فعالیت: تحلیل قدرت و اراده در خداوند متعال

* هدف فعالیت: توانایی رسیدن به قدرت تحلیل در مفهوم شناسی و وجودشناسی صفت قدرت و اراده

* واژگان کلیدی (محورهای اساسی بحث): قدرت، علم، اراده، اختیار

* شرح فعالیت:

اگر فاعلی، شرایط لازم برای انجام دادن فعلی را داشته باشد می‌گوییم قوه یا توان انجام دادن آن را دارد و اگر علاوه بر داشتن شرایط لازم، دارای علم و اختیار هم باشد از واژه «قدرت»، استفاده می‌کنیم و گفته می‌شود چنین فاعلی قادر بر فلان فعل است. حال تحلیل این صفت در خداوند متعال باید همراه با رفع نواقص از او باشد که مبتنی بر یک سری مقدمات عقلی است. همچنین قدرت از اوصاف ذاتی خداوند متعال است که گستره آن همه موجودات را دربر می‌گیرد. از این رو اگر نقصی وجود داشته باشد به مرتبه قابل استناد می‌یابد نه بر مرتبه فاعل! به دیگر سخن، عدم تحقق از سنخ نشدن است نه از سنخ نتوانستن!

• مرحله اول: مسائل آغازین بحث

* مسائل آغازین

* در حل مسائل زیر از متن داده شده کتاب استفاده نمایید.

۱. از رابطه منطقی میان دو صفت علم و اختیار چگونه می‌توان پی به قادر بودن فاعل برد؟

نکته: تعریف قادر: «کون الفاعل بحیث ان شاء فعل و إن لم یثأ لم یفعل»

۲. براساس تعریف فوق از قادر آیا می‌توان آتش را نسبت به اثری که دارد قادر دانست؟

نکته: علم و قدرت از کمالات وجودی اند. (شارح خود بدین مساله اعتراف دارد)

۳. با توجه به شناختی که از مفهوم «صرف الوجود» و قاعده «معطى الشئ لایکون فاقد له» دارید چگونه بر اثبات قدرت

در خداوند متعال می‌توانید استدلال نمایید؟

۴. با دقت در معنای لغوی اختیار تلاش کنید آن را تحلیل نمایید و رابطه آن را با تعریف قدرت تبیین نمایید. به نظر شما

آیا این دو یک تعریف دارند یا دو تعریف؟! آیا میان اراده و اختیار وحدت مفهومی است یا خیر؟ اگر وحدت مفهومی

است چرا در روایات اسلامی از خداوند به فاعل مرید یاد شده ولی فاعل مختار گفته نشده است؟!

* نکته: با کمک استاد از تحلیل مراحل اختیار در انسان استفاده نمایید و نشان دهید که اختیار در انسان با اختیار خداوند

چه شباهتها و تفاوتهایی دارد؟

